

Výstupy vzdelávania a profil absolventa odboru sociálna práca

Vzdelávacie výstupy sú stanovené v profile absolventa v kategóriách, ktorý je založený na kľúčových spôsobilostiach, ktoré sa rozvíjajú a sú rozvíjané na sociokultúrnych obsahoch najmä súčasného vedného (a odborného vysokoškolského) vzdelávania. Predstavuje všeobecnú vzdelanosť (ako komplex znalostí a vedomostí, schopností, hodnotových postojov, osobných črt a iných dispozícií), ktoré absolventom umožňujú poznávať, konať, hodnotiť a uplatniť si v odbore ako aj odborné vedomosti, ktoré mu umožňujú úspešné začlenenie sa do pracovných a mimopracovných spoločenských štruktúr.

a) „teoretické vedomosti“, napr. Ovláda základné právne predpisy súvisiace so sociálnou prácou, osvojuje si a aplikuje praktické a metodologické vedomosti z kľúčovej oblasti odboru sociálna práca, ktoré slúžia ako základ pre prax, výskum alebo umeleckú tvorbu. Vedomosti sú rozvíjané na základe toho, čo študent VIE, CHÁPE, ROZUMIE, POZNÁ - je to možné verifikovať, zmerať, overiť ako výstup vzdelávacieho procesu.

b) „praktické schopnosti a zručnosti“: Monitoring sociálnych potrieb v rámci zverenej funkcie pretransformované na: používať tvorivo metódy, nástroje a materiály na monitoring a mapovanie sociálnych potrieb rôznych skupín občanov v rámci sociálnej práce a sociálnej politiky

c) „kompetencie“, absolvent dokáže samostatne myslieť a pohotovo reagovať, flexibilne vykonávať zmeny a niesť zodpovednosť za vykonanú prácu v odbore, aplikuje samostatnosť pri riešení špecifických problémov v meniacom sa prostredí podľa typológie klientov, uplatňuje autonómiu a zodpovednosť pri rozhodovaní ako aj tvorivé a pružné myslenie v oblastiach sociálna prevencia, sociálna práca, sociálno-právna ochrana a sociálna kuratela a v oblasti sociálnych služieb.

Profil absolventa vychádza k vedomostiam, zručnostiam a kompetenciám uvedených v právnych predpisoch:

[219/2014 Z. z. Zákon o sociálnej práci a odborných činnosti v oblasti sociálnych vecí a rodiny](#)

Zákon č. 448/2008 Z. z. - Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
[553/2003 Z. z. Zákon o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme](#)

[341/2004 Z. z. Nariadenie o katalógoch pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme](#) **15. PRÁCA A SOCIÁLNE VECI**

Kvalifikačný štandard pre kurátora na SPODaSK vymedzený v NSF:

[Národná sústava kvalifikácií \(kvalifikacie.sk\)](#)

Odborný pracovník samosprávy pre sociálnu oblasť

[Národná sústava kvalifikácií \(kvalifikacie.sk\)](#)

Kurátor pre dospelých

[Národná sústava kvalifikácií \(kvalifikacie.sk\)](#)

Špecialista pre služby zamestnanosti

[Národná sústava kvalifikácií \(kvalifikacie.sk\)](#)

Definovanie výsledkov vzdelávania na úrovni:

1. Vedomosti: oboznámenie sa s faktami (deklaratívne vedomosti), ako aj hĺbka chápania a schopnosť vysvetľovania a odôvodňovania (operačné vedomosti). Táto kategória sa člení ďalej na:

a) *všeobecné vedomosti* (teoretické a faktické): Ovláda pojmovologický a kategoriálny aparát sociálnej práce v spojitosti a v nadväznosti na interdisciplinárne vedné odbory, ktoré sú pre sociálnu prácu neodmysliteľnou súčasťou jej kurikula. Ide najmä o vedné odbory sociológia, psychológia, filozofia, etika, axiológia, biológia človeka, pedagogika - najmä aplikovaná pedagogika a misijná a charitatívna práca.

b) *odborné vedomosti* (teoretické a faktické): disponuje vedomosťami z vedných odborov, ktoré dopĺňajú jeho poznatky pri riešení problémových situácií a metód práce s klientom, či pri poskytovaní sociálnych služieb podľa druhu ako napr. sociológia, špeciálna pedagogika, psychológia, etika, verejné zdravotníctvo, sociálna psychiatria, sociálna antropológia a iné.

2. Zručnosti - sú spôsobilosti aplikovať vedomosti. Prejavujú sa uplatnením čiastočných (manuálnych) výkonov alebo pri zvládnutí rôznych intelektuálnych úloh. Delíme na:

a) *kognitívne zručnosti* (napr. logické, kreatívne a intuitívne myslenie, uvažovanie),

b) *praktické zručnosti* (napr. výber konkrétnych metód a techník práce na základe typológie klientov a foriem poskytovanej pomoci, klinické vyšetrenie, hodnotenie kvality, poskytovanie poradenstva, sociálnych služieb, organizačné zručnosti a manažment organizácie, komunikačné zručnosti a sebaaprezentácia, manažérske zručnosti a pod).

3. Kompetentnosť - preukázaná schopnosť absolventa odboru sociálna práca na úspešné zvládnutie úloh. Je to odborná spôsobilosť osoby vykonávať danú činnosť, ktorá je výsledkom komplexu vedomostí, zručností a postojov. Spolu s kategóriami zodpovednosť a samostatnosť sú zohľadnené aj hodnoty, postoje a sociálna interakcia, ktoré sú členené do týchto kategórií:

a) *zodpovednosť* (napr. prevzatie zodpovednosti za splnenie úloh, za svoje rozhodnutia, zodpovednosť za seba samého, za spolupracovníkov, za vlastnú a spoločnú prácu, zodpovednosť voči spoločenským a spoločným hodnotám, zodpovednosť za plnenie si svojich povinností; ochrana života, bezpečnosť, zdravie a hygiena pri práci; zodpovednosť za ochranu životného prostredia a pod.);

b) *samostatnosť* (napr. nezávislosť rozhodovania, kritické myslenie, tvorivosť, iniciatívnosť, nezávislosť riešiť problémy, samostatnosť v konaní voči zamestnávateľovi/organizácii, v implementácii projektov, v realizácii výskumného projektu alebo sociálneho projektu a pod.);

c) *sociálna kompetentnosť* (napr. schopnosť pracovať v tíme, kooperatívnosť, schopnosť odolávať konfliktným situáciám, komunikačné zručnosti, budovanie si vlastnej samostatnosti/nezávislosti ako člena celku a pod.).

Výstupy vzdelávania:

<p>VE DO MOS TI</p> <p>opísané ako všeobc- né/ alebo odbor- né</p>	<p>Všeobecné</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Má vedomosti v oblasti opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a vie poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba. - Má prehĺbené všeobecné vedomosti a poznatky na úrovni aplikácie - Má osvojené všeobecné vedomosti na úrovni syntézy - Má rozvinuté všeobecné vedomosti na úrovni hodnotenia a vedomosti o prioritách potrebných pre rozvoj spoločnosti - Zainteresovane sleduje a posudzuje udalosti a vývoj verejného života, zaujíma k nim stanoviská a aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia
<p>VE DO MOS TI</p>	<p>Odborné</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prehĺbené a osvojené vedomosti o zákonitostiach, zásadách, procesoch, normách a všeobecných pojmoch v širších súvislostiach so súvzťažnými odbormi sociálnej práce. - Praktické a metodologické vedomosti z kľúčovej oblasti odboru, ktoré slúžia ako základ pre prax, výskum alebo tvorivú činnosť. - Má vedomosti a asistuje aj pri vykonávaní ďalších odborných činností ako napr. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov - Má vedomosti v oblasti právnych úprav a legislatívy v oblasti rodinného práva, sociálnej pomoci, štátnych sociálnych dávok, sociálneho zabezpečenia, trestného poriadku, sociálnych služieb, vo veciach sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately ako aj v oblasti občianskeho a správneho práva na základe týchto vedomostí a praktických zručností dokáže poskytovať poradenstvo. - Má vedomosti o organizácii orgánov verejnej správy (štátnej správy a samosprávy) a pozná ich kompetencie. - Má vedomosti a ovláda legislatívu v oblasti sociálnej ekonomiky, služieb zamestnanosti a disponuje schopnosťami v zakladaní chránených dielní a sociálnych podnikov ako nástroja znižovania nezamestnanosti znevýhodnených občanov. - Osvojené poznatky a vedomosti z oblasti integračných procesov EÚ, azylovej a migračnej politiky, má vedomosti o vývoji verejných politík najmä v participatívnych oblastiach (sociálna, zdravotnícka, environmentálna, kultúrna, vzdelávacia, hospodárska politika a iné.) - Má vedomosti o komunitnom plánovaní, riadení manažmente a v projektovom manažmente pri tvorbe sociálnych projektov orientované na rozvoj sociálnej práce a vzniku nových sociálnych služieb ako aj nových metód sociálnej ochrany a inovatívnych prístupov v riešení aktuálnych problémov v spoločnosti. - Má vedomosti v kvalitatívnom a kvantitatívnom výskume na základe ktorého mapuje, analyzuje aktuálne problémy a prijíma vhodné riešenia. Uplatňuje zásady vedeckého myslenia, ovláda metódy a techniky výskumu a je kompetentný interpretovať získané dáta v prospech rozvoja spoločnosti a eliminácie sociálno-patologických javov. - Má vedomosti v oblasti prepájania sociálnej a zdravotnej starostlivosti a verejného systému zdravotníctva.
<p>Zruč- nosti ¹</p>	<p>Kognitívne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Používať prakticky informácie všeobecného charakteru na rozvoj sociálnej práce. - Vie monitorovať, analyzovať, plánovať, organizovať a vyhodnocovať konkrétne pracovné postupy a metódy práce s klientmi - Dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa

¹ zručnosti opísané ako kognitívne (zahŕňajú využitie logického, intuitívneho a kreatívneho myslenia) a praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a použitie metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov).

		<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať - Je otvorený pri riešení problémov získavaní a využívaní rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov - Využíva informačno-komunikačné technológie na prezentáciu sociálnej práce v médiách a/alebo výsledky vlastného výskumného projektu. - Uplatňuje ľudské práva a presadzuje etické normy a zásady pri výkone sociálnej práce, vytvára pozitívnu, spolupracujúcu pracovnú klímu s implementovaním inovatívnych prvkov. Implementuje holistický a humanistický prístup pri práci s rôznou typológiou klientov, rešpektuje kultúrne, etnické a národnostné rozdiely a rozmanitosť, podporuje inklúziu, solidaritu, toleranciu a kohéziu v spoločnosti.
Zručnosti	Praktické	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže aplikovať prehĺbené všeobecné a odborné vedomosti do praktickej práce vo výkone profesie vo svojom odbore i mimo odboru sociálna práca. - Aplikovať zložitejšie postupy, metódy, prostriedky a materiály pri vykonávaní činností v odbore sociálna práca a prepájať ich medzi príbuznými odbormi. - Vykonávať konkrétne pracovné postupy pri práci s rôznou typológiou klientov (MRK, deti a mládež, seniori, znevýhodnené skupiny, bezdomovci, ľudia so látkovými a nelátkovými závislosťami a i.), rozpoznávať vznik problému pri aplikácii zvoleného postupu a navrhovať konkrétne pracovné postupy a riešenia ako aj navrhovať, overovať a implementovať nové výskumné a pracovné postupy na úrovni ambulantných, pobytových a terénnych služieb, a na úrovni intervenčných, krízových činností, poradenských a preventívnych aktivít. - Dokáže vytvárať koncepčné, metodické, diagnostické, analytické materiály a plány v oblasti sociálnej práce a sociálnych služieb, ako napr. v zariadeniach sociálnych služieb alebo v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ako aj v iných odvetvových inštitúciách, v ktorých má sociálna práca previazanie (zdravotnícke zariadenia, zariadenia na výkon trestu a odňatia slobody, azylové a integračné strediská a i.). - Uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení, dokáže systematicky analyzovať problém klienta, udržiavať si nadhľad, vykonávať sociálnu diagnostiku na základe posúdenia životnej situácie maloletých i dospelých klientov následne voliť najefektívnejšie postupy riešenia problému; dokáže konštruktívne a kooperatívne riešiť konflikty a predchádzať ich prehlbovaniu a recidíve. - Realizuje a koordinuje činnosti multi-disciplinárneho tímu pre oblasť závislostí a iných sociálno-patologických javov u detí, mládeže a dospelých na regionálnej a národnej úrovni, najmä v oblasti primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie. - Disponuje manažérskymi zručnosťami a vie aplikovať v praxi teóriu manažmentu a jej hlavných procesov (vedenie, organizovanie, plánovanie, kontrola) v oblasti sociálnych služieb a neziskového sektora vrátane manažmentu dobrovoľníctva. - Poskytuje základné, špecializované a odborné poradenstvo v oblasti kompenzácií ŤZP, agendy SPODaSK a vie aplikovať právne normy do praktickej sociálnej práce v oblasti rodinného práva, pracovného práva, sociálneho zabezpečenia (na 3-pilieroch), správneho a trestného poriadku, politiky zamestnanosti, hospodárskej a sociálnej politiky.
Kompetentnosti	Zodpovednosť Samostatnosť Kompetentnosť	<ul style="list-style-type: none"> - Vedia použiť získané vedomosti, ich porozumenie a majú schopnosti tvorivo riešiť problémy (=úlohy, zadania) v nových alebo neznámych prostrediach, v širších kontextoch presahujúcich i odbor sociálnej práce, ktoré sa úzko viaže na iné vedné odbory. - Aplikovať získané teoretické a praktické poznatky z oblasti sociálnej práce a iných disciplín (najmä sociológie, práva, psychológie, ekonómie, pedagogiky, etiky) na riešenie systémových úloh v oblasti sociálnej politiky a práce i na konkrétne životné situácie a nepriaznivé sociálne udalosti. - Majú schopnosť integrovať vedomosti, zvládať zložitú a formulovať rozhodnutia aj pri neúplných alebo obmedzených informáciách, zahŕňajúc spoločenskú a etickú zodpovednosť pri uplatňovaní ich vedomostí a pri rozhodovaní. - Nesú zodpovednosť za samostatné riešenie problémových úloh v meniacich sa

		<p>podmienkach a schopnosť aplikovať relevantné riešenia sociálnych situácií v súlade so získanými teoretickými, empirickými a poznatkami a praktickými zručnosťami.</p> <ul style="list-style-type: none">- Vedia samostatne analyzovať problém maloletého klienta a dokážu samostatne prezentovať návrh riešenia situácie klienta a obhájiť svoj názor ako aj záujmy a potreby klienta pred odbornou i laickou verejnosťou ako aj schopnosť vhodne a profesionálne prezentovať vlastné stanoviská, výsledky práce a výskumu.- Spôsobilosti participovať v projektových tímoch na vývoji, zavádzaní, implementovaní a overovaní riešení sociálnych problémov,- Nesú schopnosť flexibilne reagovať a prispôbovať podmienky pri výkone sociálnej práce v meniacich sa podmienkach a legislatívnych úpravách viažucich sa k výkonu povolania sociálneho pracovníka.- Nesú zodpovednosť za riadenie menšieho kolektívu a hodnotenie výsledkov svojej práce a práce iných- Disponujú vysokou úrovňou samostatnosti a tvorivej práce- Preberajú zodpovednosť za riadenie, hodnotenie a rozvoj činností v meniacich sa podmienkach- Majú schopnosť prenosu informácií a zručností iným- Schopnosť zohľadňovania spoločenských, vedeckých a etických aspektov pri smerovaní ďalšieho vývoja spoločnosti
--	--	---